

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Františka Sládečka

„Succession of dung inhabiting insects parallels the competition and facilitation principles known from plant succession“.

Kolega Sládeček je jedním z těch vzácných úkazů studenta, který na vysokou školu nastoupil s jasně vyprofilovaným vědeckým zájmem, v jeho případě o ekologii koprofágních brouků, a záhy na začátku bakalářského studia si vytvořil i plán, čeho chce během svého studia dosáhnout, a dokonce i v jakém časovém horizontu toho chce dosáhnout. Na takového studenta máme my okoralí tendenci pohlížet jako na bizarní přírodní úkaz, a spíše počáteční nadšení mírnit, to aby adept vědeckého řemesla nevyhořel příliš brzy, nerozbil své nadšení bojem s každodenními překážkami, nebo – což se také stává – se příliš brzy neuvrtil do jednoho úzkého tématu, což by ho do budoucna mohlo omezovat v rozletu.

O to více je mě během naší spolupráce těšilo, že z Františka se spíše než jednostranně zaměřený „broukolog“ vyvinul student širokého rozhledu jak v entomologii, tak v ekologii v obecném smyslu, zvládající krom práce v terénu a práce s hmyzem samotným i úskalí plánování ekologických experimentů i jejich hodnocení. Leitmotivem jeho úsilí však zůstává zájem o hmyz osídlující a konzumující výkaly, případně jiné živinami bohaté, leč efemérní mikrohabitaty.

K vlastní práci: Jedná se o anglicky psaný rukopis, nyní v recenzním řízení zaslaný do časopisu *Journal of Animal Ecology*. Popisuje manipulativní terénní experiment, při němž byly na pastvinu exponovány umělé kravské výkaly, načež v části z nich byla manipulována sukcese tak, že byly po různé časové periody od exponování znepřístupněny kolonizujícímu hmyzu. Srovnání takto bráněných výkalů s kontrolami pak ukázalo, že přítomnost některých kolonizujících hmyzích gild usnadňuje kolonizaci pozdějšími gildami (ranně sukcesní Diptera facilitují kolonizaci pozdně sukcesními brouky), ale ztěžuje kolonizaci jinými gildami (ranně versus pozdně sukcesní muší larvy). Výsledky mají platnost pro obecnou teorii sukcese – ukazují, že v efemérním kravinci platí podobná pravidla, jako v autotrofní sukcesí vegetační, a celý článek je psán jako ambiciozní příspěvek k vědě o sukcesí, včetně odkazů na práce otců zakladatelů. Sofistikovaný design, terénní pracnost (zpracováno přes 40 000 ks hmyzu, včetně determinačně nepříjemných muších larev), použití moderních statistických přístupů, to vše dává článku dost vysoké šance na přijetí.

Závěrem dlužno poznamenat, že František Sládeček pracoval pilně a samostatně (v terénu a laboratoři zcela, při statistických analýzách a sepisování byl školitelský podíl tak čtvrtinový), a tím nesporně splnil požadavky kladené na magisterskou práci, kterou tímto doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích, 22. ledna 2013
Doc. Mgr. Martin Konvička, PhD

